

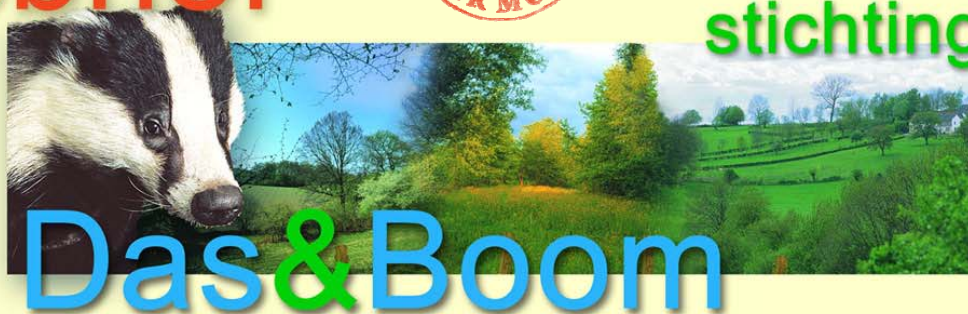
Nieuwsbrief

stichting

1

2011

De Stichting Das&Boom heeft tot doel het bereiken en behouden van een gezonde dassenpopulatie, middels het geven van adviezen inzake het beschermen en behouden van zijn leefmilieu en het opvangen en revalideren van hulpbehoevende dassen.

Das&Boom is weer helemaal terug

Tot 2003 heeft Das&Boom succesvol gestreden voor het behoud van bedreigde diersoorten. Vaak was de tussenkomst van de rechter noodzakelijk, om de bescherming, vastgelegd in nationale en internationale wetten en verdragen, nageleefd te krijgen. Toen de oorspronkelijk missie, een dassenpopulatie van ca. 5000 dieren, was volbracht, is Das&Boom in afgeslankte vorm als stichting verder gegaan met het veilig stellen van de bereikte resultaten voor de das.

Bij de uit Das&Boom voortgekomen Vereniging Nederlands Cultuurlandschap, de VNC, is toen de nadruk komen te liggen op het herstel van het Nederlands cultuurlandschap. In een landschap vol hagen en houtwallen, dat de VNC nastreeft, is volop plek voor planten en diersoorten die nu nog op de rode lijst staan. Ook via de door de overheid geplande ecologische hoofdstructuur (EHS) zouden veel bedreigde diersoorten zich straks beter kunnen verspreiden en voortplanten. Zo leek het met deze bedreigde dieren en -planten, goed beschermd door nationale en internationale wetgeving, toen weer langzaam de goede kant op te gaan.

Niemand had toen kunnen vermoeden dat er een nieuwe wind in Den Haag zou gaan waaien, die een volledige ommekeer teweeg zou brengen in het tot nu toe gevoerde natuurbeleid.

Deze ommezwaai wordt gepersonifieerd door staatsecretaris Bleker, die de bezuiniging op natuur motiveert met "Het werd tijd". Omdat de huidige VVD/CDA/(PVV) regering een meerderheid heeft, kan deze man zijn heilloze plannen vrijwel ongehinderd door de Tweede Kamer loodsen.

Omdat er fundamentele waarden op het spel staan, is een krachtig tegengeluid noodzakelijk. Das&Boom heeft al eerder met succes een beroep gedaan op Europese rechters, om Nederland te dwingen zich aan haar eigen natuurwetgeving en aan de internationale afspraken te houden, en gaat dat nu weer doen. Deze afbraak moet gestopt worden!

Alles over de nieuwe strijd van Das&Boom leest u op de website, www.dasenboom.nl

Ook kunt u Das&Boom volgen op de sociale media:

Das&Boom heeft uw steun hard nodig. De rechtszaken die we (gaan) voeren tegen het afbrekende natuurbeleid van dit kabinet kosten veel geld. Das&Boom ontvangt geen subsidie maar is afhankelijk van uw giften. Door **naturrechten te kopen** steunt u ons maar vooral de natuur.

© Roel Seidell

In dit nummer:

- De korenwolf weer met uitsterven bedreigd
- Kunstburcht voor dassen Dommelsvoort gerealiseerd
- Gemeente Echt-Susteren neemt dassenbescherming voortvarend ter hand
- Hulp aan dassen in beeld
- Dassenverhuizing bij Heumen
- Plannen dassenslacting in Wales weer uitgesteld
- Tweederde van de Britten tegen 'badger culling'
- Rondweg N348 Zutphen-Eefde, deel 2
- Stropers
- Dassen in het nieuws

De Korenwolf weer met uitsterven bedreigd

De korenwolf staat in Nederland al geruimde tijd op de Rode Lijst met de status 'ernstig bedreigd'. Nederland heeft zich op grond van nationale maar ook internationale regelgeving (Flora en faunawet, Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern) verplicht alles in het werk te stellen om te voorkomen dat de hamster in Nederland uitsterft. Veel afgevaardigden in de huidige Tweede kamer hebben een broertje dood aan Europese bemoeienis, maar onze grondwet stelt de internationale rechtsorde volgens artikel 94 zelfs boven onze nationale wetgeving. Bij het sluiten van deze verdragen is gelukkig voorzien, dat natuurbescherming niet onderhevig kan zijn aan de waan van de dag.

In de tweede helft van de jaren tachtig luidde Das&Boom de noodklok over het aanstaande uitsterven van de otter. Deze inzichten werden niet gedeeld door andere organisaties, die zich met de otter bezig hielden. Twee jaar later echter moest de minister de Tweede Kamer uitleggen, waarom er pas een beschermingsplan kwam voor de otter, nadat die was uitgestorven.

Das&Boom heeft al sinds 1996 herhaaldelijk aangedrongen bij de overheid tot bescherming van de wilde hamster (*Cricetus cricetus*) over te gaan. Toen in 1999 de hamster vrijwel was uitgestorven, trok Das&Boom aan de bel. Ze hield een 'hamsterwake' met VIP's op de akker met de laatste hamsters van Nederland. Uiteindelijk resulteerde deze actie van Das&Boom in een Hamsterbeschermingsplan. Das&Boom heeft de laatst overgebleven hamsters gevangen ten behoeve van een fokprogramma, dat samen met diergaarde Blijdorp is gerealiseerd. De overheid zou zorg dragen voor 11 hamsterreservaten en de noodzakelijke verbindingzones. In 2002 werden de eerste hamsters geïntroduceerd, nadat de realisering van het eerste hamsterreservaat door de overheid door Das&Boom helaas bij de rechter moest worden afdwongen.

Nadat de overheid zich meerder malen niet aan afspraken hield, die in haar eigen 'Beschermingsplan hamster 2000-2004' waren vastgelegd, is Das&Boom uiteindelijk uit het project gestapt, waarna de hamsterfok is overgenomen door het GaiaPark Kerkrade Zoo. In een nieuw Beschermingsplan hamster 2005-2010 werden wederom maatregelen geformuleerd, om te komen tot 500 ha (nog steeds niet gerealiseerd) hamstergebied. Onderzoeksinstituut Alterra, die de herintroductie van de hamster heeft gemonitord, bestempelt de herintroductie tussen 2002 en 2010 als 'voorlopig succesvol'. Maar dat betekent niet dat er al sprake is van een duurzaam levensvatbare populatie in Nederland. Bij een procedure tegen Frankrijk wegens het in gebreke blijven bij het beschermen van de hamster wordt zelfs gesteld, dat alleen populaties van minimaal 1500 exemplaren in een aaneengesloten vestigingsgebied levensvatbaar zijn. Daar is in Nederland nog lang geen sprake van. In een evaluatie van de periode 2002-2010 beveelt Alterra ondermeer

Journalist en schrijver John Jansen van Galen houdt zijn wake voor de hamster.

Jonge wilde hamster tijdens fokproject bij Das&Boom

aan, dat het hamstervriendelijk beheer gemonitord moet worden, net als de hamsterpopulatie zelf en dat het aantal hectares hamsterleefgebied moet worden uitgebreid.

Toch trekt verantwoordelijk staatssecretaris Bleker de stekker uit het hamsterproject.

Hij legt de verantwoordelijkheid bij de provincie Limburg, zonder het daar bijbehorend budget. Dringende verzoeken van GS van Limburg en ook de Limburgse Land- en Tuinbouwbond hierover blijven onbeantwoord. Ook is de financiering van het monitoren door Alterra al gestopt en zal de noodzakelijke fok wegens geldgebrek waarschijnlijk op korte termijn moeten stoppen.

Omdat het overleven van de hamster met dit alles opnieuw in Nederland wordt bedreigd, heeft Das&Boom staatssecretaris Bleker gesommeerd binnen twee weken te laten weten of hij alsnog alle vereiste maatregelen zou gaan treffen om het duurzaam voortbestaan van de hamster in Nederland veilig te stellen.

Na vier weken later taal nog teken deponeerde Das&Boom vervolgens een klacht bij de Europese Commissie. Op 6 juli heeft Das&Boom vervolgens de Staat der Nederlanden **gedagvaard** in een kort geding vanwege haar grove nalatigheid in bescherming van de korenwolf. De zitting is 19 augustus aanstaande.

Lapt de overheid dan alle beschermingsmaatregelen ten aanzien van de wilde hamster aan zijn laars?

Nee, op één facet wordt er door het ministerie van EL&I daadkrachtig opgetreden ter bescherming van de hamster.

Een aantal weken geleden werd een *opgezette* hamster, die tijdens de hamsterfok bij Das&Boom was gestorven, door de Algemene Inspectiedienst van het Ministerie van EL&I in beslag genomen.

Hij stond in het bezoekerscentrum van de VNC (waar Das&Boom deel van uit maakt) als symbool van de strijd van Das&Boom, om dit dier tegen uitsterven te behoeden.

Laat er in de wet nu net voor de hamster als ernstig bedreigde diersoort een speciaal artikel te zijn gewijd, die aan het tentoonstellen van opgezette exemplaren extra strenge voorwaarden verbindt.

Om te voorkomen dat de overheid zich in de nabije toekomst alleen nog maar *kan* bekommeren om dode hamsters, kunt u de strijd van Das&Boom **steunen**.

Das&Boom is gestart met de juridische toetsing van het natuurbeleid van het kabinet-Rutte.

Voor deze juridische strijd heeft Das&Boom een steunfonds opgericht:

Recht op natuur.

Das&Boom roept iedereen op die het belang van de natuur erkent om de actie **Recht op Natuur** te steunen.

**Koop nu uw
Natuurrechten !**

Opgezette wilde hamster, bij Das&Boom tijdens de fokperiode gestorven

Advies en monitoring

Kunstuburcht voor dassen Dommelsvoort gerealiseerd.

Als voorbereiding op de verhuizing van de dassen van de burcht Dommelsvoort bij de Kraayenbergse plassen bij Cuijk, is in het nabij gelegen Gassels Broek een kunstburcht aangelegd in een uitzetren. Het Gassels Broek wordt door middel van de aanleg van hagen

Als het aan Das&Boom ligt worden er dit jaar geen dassen verhuisd vanuit de burcht Dommelsvoort bij de Kraayenbergse Plassen. De gemeente Cuijk heeft grootse plannen met deze locatie, maar de afgesproken compensatie voor het op te offeren dassenleefgebied is nog steeds onder de maat.

en houtwallen geschikt gemaakt om deze dassen voldoende leefgebied te kunnen bieden. Wanneer dat gerealiseerd is, worden de dassen van Dommelsvoort gevangen en verhuisd naar die kunstburcht

De kunstburcht is door Das&Boom ontworpen volgens de nieuwste inzichten en technieken. In plaats van beton of kunststof is bij deze burcht gebruik gemaakt van *gresbuizen*. Gresbuizen voldoen tegenwoordig aan de hoogste kwaliteitseisen, terwijl het niet duurder is dan alternatieven. Deze buizen

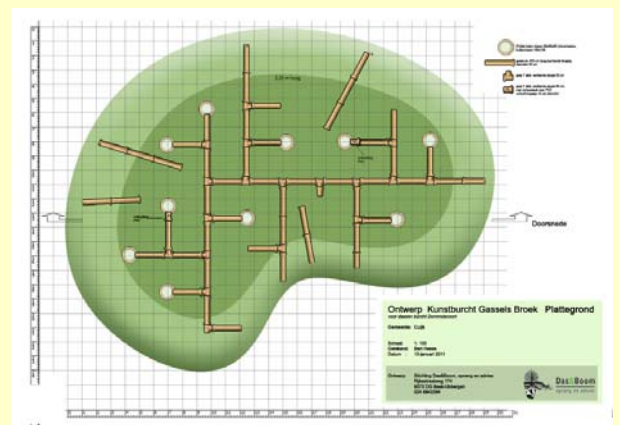

geworden gemaakt van natuurlijk materiaal (rivierklei), zijn volkomen recyclebaar, volkomen reukloos en vormen een geheel waterdicht geheel.

Ideaal dus voor dassen en makkelijk te verwerken door het lagere gewicht. De kamers worden gevormd door op de kop geplaatste bijpassende ronde systeempotten. Daardoor liggen de dassen in de kamers net als in een echte burcht gewoon op de grond, aangevuld met natuurlijk nestmateriaal.

Het gangenstelsel is aangebracht in een kunstmatige terp van 2,5 meter hoog en ca 30 meter breed.

In het gangenstelsel zijn op twee plaatsen ontluchtingspijpen aangebracht om te zorgen voor een aangenaam binnenklimaat. De dassen krijgen volop gelegenheid de burcht verder zelf uit te breiden vanuit een aantal 'loze' pijpen.

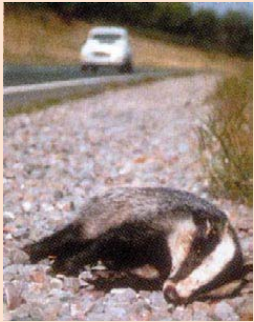

De terp en de uitzetren worden beplant, zodat het geheel volgend jaar

na verwachting een redelijk alternatief gaat vormen voor de burcht Dommelsvoort, wanneer die plaats gaat maken voor het plan 'Waterpark' van de gemeente Cuijk.

Meld doodgereden dassen aan Das&Boom

In Nederland zijn op veel plaatsen voorzieningen voor dassen aangebracht om verkeersslachtoffers te voorkomen.

Rasters langs wegen en tunnels helpen dassen om veilig te kunnen oversteken.

Toch worden er jaarlijks honderden dassen doodgereden.

Wanneer ergens een das wordt aangereden, kan er een bestaande voorziening niet (meer) functioneren, of is er wellicht een nieuwe voorziening nodig.

Daarom is het erg belangrijk, dat iedereen de locatie van doodgereden dassen zo nauwkeurig mogelijk doorgeeft aan Das&Boom, Met die gegevens kunnen we de dassen zo effectief mogelijk beschermen.

Dus, meld doodgereden dassen aan Das&Boom, 024 – 6842294

24 uur per dag, buiten kantooruren via een antwoordapparaat

Gemeente Echt-Susteren neemt dassenbescherming voortvarend ter hand

Al jarenlang vormt de database van dassenslachtoffers de basis voor het advieswerk van Das&Boom. Meldingen van dassenslachtoffers komen dagelijks binnen en worden gecheckt en verwerkt (onder meer voorzien van coördinaten) om een zo actueel mogelijk beeld te houden van de ontwikkelingen in de dassenpopulatie in Nederland.

Op 30 augustus 2010 worden in Echt twee dassen doodgereden. Das&Boom krijgt de meldingen door en uit de database van Das&Boom bleek, dat daar in 2007 en begin 2010 ook twee dassen zijn gesneuveld, waarvan één op vrijwel dezelfde plek als de andere twee.

Das&Boom neemt contact op met de wegbeherende instantie, in dit geval de gemeente Echt-Susteren.

Om te bewerkstelligen dat ook in de toekomst dassen in deze voor hen vrij nieuwe omgeving kunnen blijven leven en de verkeersveiligheid ter plaatse te vergroten, verzoekt Das&Boom de gemeente een voorziening aan te leggen in de vorm van een tunnel en een geleidend raster. Bovendien wordt de gemeente op de hoogte gebracht van de subsidiemogelijkheden door de provincie.

De dassen zijn afkomstig van een door Das&Boom ontdekte burcht. Deze burcht vormt een belangrijke verbinding tussen de dassenpopulaties in Zuid- en Midden-Limburg. In het daartussen liggende gebied van zo'n 14 km breed waren daarvoor geen bewoonde burchten bekend.

De gemeente reageert snel en vraagt Das&Boom advies om de gevraagde voorziening te kunnen aanleggen. De gemeente meldt bovendien, dat er een eindje verderop nog een nieuwe burcht is ontdekt. Omdat er naast de

Niet alleen fijn voor de dassen in Susteren, maar ook een opsteker voor iedereen die zich inzet voor de bescherming van dassen.

dichtstbijzijnde weg een fietspad wordt aangelegd, wil de gemeente ook hier tijdens deze werkzaamheden een voorziening laten aanleggen.

Hulp en opvang

Hulp aan dassen in beeld

Naast de structurele inzet voor dassen bekommert Das&Boom zich ook nog steeds om individuele dassen in nood.

Met de hulp van ongeveer dertig vrijwilligers verzorgt Das&Boom de opvang van hulpbehoevende dassen in heel Nederland.

Verkeersslachtoffers zijn regelmatig te gast en ook jonge dassen zonder moeder.

Ondanks alle voorzieningen sneuvelen er nog steeds veel dassen in het verkeer, vorig jaar werden er daarvan 619 geregistreerd bij Das&Boom.

Dassenslachtoffers op wegen, spoorwegen en kanalen in 2010

Limburg	192
Noord-Brabant	105
Gelderland	172
Utrecht	21
Noord-Holland	4
Overijssel	31
Drenthe	44
Friesland	47

Wanneer een verkeerslachtoffer niet al te ernstig gewond is en nog een kans heeft om weer geheel te herstellen, krijgt hij die kans bij Das&Boom. Wanneer er zogende dassen sneuvelen in het verkeer, blijven de jongen onverzorgd achter. Das&Boom coördineert voor die jongen dan regelmatig bijvoeracties op de kraamburcht, in Brabant in samenwerking met de dassenwerkgroep Brabant. Soms duiken er toch nog verzwakte of verdwaalde jonge dassen op, die ook door Das&Boom worden grootgebracht en uitezet.

Een greep uit de activiteiten van de afgelopen maanden:

In oktober 2010 worden er drie jonge dassen uitezet in een uitzetren bij St. Oedenrode. Bovenstaande das heeft net een chip gekregen bij de dierenarts, om hem eventueel later te kunnen herkennen.

Medio december maken vrijwilligers van Das&Boom openingen in het raster van de uitzetren, zodat de dassen langzamerhand de omgeving kunnen gaan verkennen.

In april vangt de ongediertebestrijding in Zevenaar een das bij iemand in de tuin. De das wordt stevig verpakt in een met dik touw dichtgebonden teil en meegenomen naar de gemeentewerf . Das&Boom ontfermt zich over het dier en constateert, dat de burcht, waarvan de das afkomstig is, is verstoord. Die burcht ligt voor de helft op een boomkwekerij in Duitsland, waar pijpen dichtgemaakt zijn. Besloten wordt een nieuwe plek voor deze das te zoeken.

Samen met Staatsbosbeheer Drenthe en de dassenwerkgroep Drenthe wordt een verlaten burcht uitgezocht, buiten een bezet dassenterritorium, in een rustig gebied met volop foerageermogelijkheden.

Tegen de avondschemering zetten we de das uit op een geschikte pijp. De das kan een tijdje op deze locatie verblijven en dan aansluiting gaan zoeken bij andere dassen in de nabijheid

Eind mei vindt een boerin een jong dasje, die in haar stal ligt te slapen. Das&Boom haalt hem op en vangt het diertje op, omdat het onduidelijk is waar het dasje vandaan komt. Bovendien is hij niet bang voor mensen.

*Om te voorkomen dat deze das de aansluiting bij zijn soortgenoten gaat missen, gaat hij medio juli naar het **Natuurhulpcentrum** in Opglabbeek in België, waar al twee jonge dassen zitten. Het is de bedoeling dat das&Boom alle drie jonge dassen over een paar maanden in Nederland gaat uitzetten, omdat Das&Boom daarvoor de meeste expertise en faciliteiten heeft.*

Dassenverhuizing bij Heumen

Door de nieuwe keersluis wordt tweerichtingsverkeer voor de scheepvaart mogelijk. Vanaf 2015 kunnen deze schepen dan via de Maas de belangrijke industriegebieden in Duitsland, Frankrijk, België en Nederland bereiken. De Maasroute wordt daarmee een belangrijk alternatief voor het steeds maar toenemende wegverkeer.

Wanneer er sprake is van een dergelijk 'groot maatschappelijk belang' moeten dassenburchten soms wijken.

Bij het realiseren van een nieuwe keersluis in het Maas-Waalkanaal bij Heumen gaat een dassenburcht verloren. Das&Boom gaat de dassen verhuizen naar een nieuwe locatie in de nabijheid en heeft een compensatiegebied ingericht om het leefgebied te vervangen, dat voor de dassen verloren gaat.

Op bovenstaand plan van Das&Boom is links de strook uiterwaarden te zien (geel) die verloren gaat. In die strook ligt de huidige dassenburcht. De akker onder het bebouwde gedeelte (zie afbeelding hierboven) is als compensatie door Das&Boom en de Landschapswacht van de VNC zo optimaal mogelijk ingericht voor de dassen. De akker heeft plaatst gemaakt voor weilanden, omzoomd door hagen en houtwallen en er is een boomgaard aangelegd. Bovendien is er een geleiding van hagen aangebracht richting het oosten, waarmee via een nieuwe tunnel onder de Rijksweg (N271) en nog een aantal hagen een veilige uitwisseling mogelijk wordt gemaakt met de dassenpopulatie aan de oostzijde van de Rijksweg.

Eind vorig jaar is de bestaande dassenburcht ingerasterd, zodat de dassen daar in september dit jaar gevangen kunnen worden.

Tijdens het hoog water begin dit jaar bleef de burcht net boven water. De dassen hebben hun burcht op het hoogste punt van de dijk gegraven, waardoor ze het net droog hielden.

Tegelijkertijd is het compensatiegebied aangelegd en ingeplant en is in dit gebied een kunstburcht gemaakt voor de te verhuizen dassen.

Begin juni heeft Das&Boom met een infrarood camera gefilmd op de dassenburcht. Er kwamen twee volwassen dassen en twee jonge dassen in beeld, zodat er in september hoogstwaarschijnlijk vier dassen worden verhuisd.

De kunstburcht is aangelegd in een bestaand talud

De Landschapswacht van de VNC plant een nieuwe haag aan in het compensatiegebied.

In juni is het hele gebied groen, ondanks de periode van extreme droogte in het voorjaar.

Buitenland

Plannen dassenslaching in Wales weer uitgesteld

Vorig jaar heeft het Badger Trust de plannen van de regering van Wales, om dassen uit te roeien in de strijd tegen rundertuberculose, via de rechter tijdelijk kunnen stoppen.

Maar de verantwoordelijke minister, Elin Jones, gaf niet op en probeerde langs andere wegen tegemoet te komen aan de boeren. Die blijven, ondanks alle wetenschappelijk onderzoek, dat het tegendeel bewijst, de das de schuld geven van de verspreiding van deze gevreesde ziekte.

Op 23 maart j.l. heeft de regering van Wales een beslissing genomen over het al dan niet uitvoeren van de plannen dassen te doden als verondersteld middel om het aantal besmettingen met rundertuberculose in de veestapel te verminderen. Een jaar geleden heeft het Badger Trust dergelijke plannen van minister van Landbouw Elin Jones langs juridische weg tegen kunnen houden. Toen al gaf Jones aan te willen volharden in haar plannen. Die heeft

ze nu opnieuw in een aangepaste vorm gepresenteerd in de "**Badger Order 2011**".

Net als vorig jaar wordt hierin het *beschermen* van dassen tegen de moorddadige plannen van de overheid strafbaar gesteld. En dat in een land waar normaliter het verstoren van dassen juist streng bestraft wordt.

In het gebied in Wales, waar de plannen zouden moeten worden uitgevoerd, Dyfed, is het aantal besmettingen van vee met rundertuberculose de afgelopen twee jaar gedaald met 45%. Deze reductie is een gevolg van het strenger testen van vee en is bereikt zonder ook maar een das een haar te krenken. In Groot Brittannië bedroeg de daling vorig jaar 10% en over de afgelopen twee jaar 18%.

Zoals voorspeld door de **Independent Scientific Group** blijken de inspanningen van de vlees- en zuivelindustrie hun vruchten af te werpen.

Mede gezien het overtuigend wetenschappelijk bewijs, dat er niet of nauwelijks een relatie is tussen besmetting van vee en de aanwezigheid van dassen, zou dit resultaat de idiote plannen van de regering voorgoed in de ijskast moeten doen belanden.

Maar helaas, ondanks de inzet van een gepassioneerd aantal tegenstanders, stemden 8

afgevaardigden op 23 maart tegen de slachting en 42 leden voor.

De zitting werd bijgewoond door dierenrechten activist Brian May, ook bekend als gitarist van Queen.

Hij zei verbijsterd te zijn, dat het in dit land mogelijk is dat juridische experts tijdens drie verschillende rechtszittingen plannen van de minister weerleggen, daarbij gelijk krijgen van de rechter en dat zij desondanks een paar maanden later gewoon haar gang kan gaan. "Een aanfluiting van het rechtssysteem in Wales".

Maar toen het doek dus voor de dassen bijna gevallen was kwamen daar de verkiezingen in Wales, waarbij de dreigende "Cull" met name op het platteland een belangrijk issue was.

Het is zeer waarschijnlijk, dat het pro-Cull standpunt van 'Plaid Cymru', de partij van landbouwminister Elin Jones, hen zetels heeft gekost, omdat de meerderheid van het publiek die plannen afwijst.

Na de verkiezingen heeft Labour een minderheidsregering gevormd, waarbij geen plaats meer was voor Elin Jones. Met name zij heeft zich de afgelopen jaren sterk gemaakt voor het doorzetten van de "Cull". Ze wordt ervan beschuldigd, als boerendochter, vooral oog te hebben voor boerenbelangen.

De nieuwe regering in Wales doet de plannen voorlopig in de ijskast en wil eerst de onderbouwing ervan opnieuw tegen het licht houden. De onafhankelijke groep experts, die dat onderzoek gaan uitvoeren, zullen naar verwachting in de herfst hun conclusies publiceren.

Voorlopig zijn de dassen in Wales dus weer gered.

Tweederde van de Britten tegen 'badger culling'

8 June 2011, Farmers Guardian

Sinds de Labourregering in Engeland het veld moest ruimen, staat daar het uitroeien van dassen in de zogenaamde 'hotspots' ook weer op de agenda,

Een enquête, die de BBC onlangs heeft gehouden onder 1000 mensen wijst uit, dat 63% vindt, dat er geen dassen gedood moeten worden om rundertuberculose te bestrijden. Vóór stemden 31%. Deze meerderheid werd vastgesteld bij alle leeftijdscategorieën, in alle verschillende regio's en bij zowel mannen als vrouwen. In stedelijke gebieden was 57% tegen en 33% vóór, terwijl in landelijke gebieden 59% tegen stemden en 37% vóór. Daar dus minder mensen zonder mening. Degenen die in gemengde gebieden woonden bleken met 68% tegen het sterkst gekant tegen de 'cull', terwijl daar slecht 26% vóór stemden.

Ook de overheid heeft een volkraadpleging georganiseerd over dit onderwerp. Nu, zeven maanden later, weigert die overheid nog steeds de resultaten hiervan vrij te geven. Op een verzoek van het Badger Trust de resultaten bekend te maken reageert de regering met de mededeling, dat dat "een nadelig effect zou hebben op de mogelijkheden van de regering om het (ruimen) beleid te kunnen ontwikkelen".

Op 19 juli maakte de BBC bekend, dat de regering besloten heeft dit jaar geen dassen te doden, maar eerst meer onderzoek wil laten doen ([link nieuwsbericht BBC](#)).

Het is maar goed dat dassen geen kranten lezen en dus rustig kunnen slapen, terwijl boven hun hoofd de strijd nog wel even door zal gaan.

Meer info:

- [The Badger Trust](#)
- [Pembrokeshire against the cull](#)
- [Badger Protection League](#)

Advies en monitoring

Rondweg N348 Zutphen-Eefde *deel 2*

Dassenbescherming in de praktijk

In het vorige nummer van de nieuwsbrief van Das&Boom, (nr. 2-2010), heeft u kunnen lezen hoe de provincie Gelderland rekening houdt met dassenbelangen bij de aanleg van de N348. Die werden gebagatelliseerd en gecompenseerd op plekken waar de nieuwe rondweg dwars doorheen gaat lopen. Dienst Regelingen van het ministerie van EL&I heeft eind 2010 alle bezwaren, die Das&Boom in een handhavingverzoek naar voren bracht, onderschreven en vraagt de provincie om opheldering.

De provincie Gelderland blijkt echter niet van plan zich iets van de kritiek aan te trekken en houdt de boot af.

Als reactie op 'mededeling bestuursrechtelijke handhaving' van Dienst Regelingen vraagt de provincie zich af, of het handhavingverzoek wel ontvankelijk is, omdat er nog geen werkzaamheden zijn uitgevoerd en er dus ook geen verbodsbepalingen van de Flora en faunawet zijn overtreden. Volgens de provincie is er bovendien geen bezwaar gemaakt tegen de ontheffing, waarmee die onherroepelijk is geworden. Dienst Regelingen geeft daarop medio januari 2011 te kennen niet te willen wachten totdat er een overtreding zal plaatsvinden en dat de ontheffing verleend is op basis van verouderde of onjuiste informatie.

Andere punten van kritiek worden door de provincie afgedaan door een aantal ecologische begrippen naar eigen inzicht te herdefiniëren.

In de voorbereidende fase werd de sinds 2007 permanent bewoonde burcht de 'Luchte' op het tracé van de rondweg door de provincie afgedaan als *bijburcht*.

In een reactie op het handhavingverzoek legt de provincie uit wat een hoofdburcht is: "Een hoofdburcht is een burcht, die langere tijd wordt gebruikt, waarin jongen worden geboren, die meerdere pijpen heeft en waar doorgaans enkele tot vele dieren leven, die er ook de winter doorbrengen".

Doorredenerend wordt de bewuste burcht, die "van recente datum is en één pijp heeft" betiteld als bijburcht. "Uit de literatuur weten we dat bijburchten sporadisch worden gebruikt".

Om helemaal duidelijk te maken dat Das&Boom en het ministerie zich geen zorgen hoeven te maken, worden (verouderde) inventarisatiegegevens van Adviesbureau Mertens aangehaald: "In 2006 werden geen aanwijzingen gevonden voor de aanwezigheid van dassen op en in de directe omgeving van het tracé..."

Alle criteria die de provincie verbindt aan het begrip hoofdburcht zijn op zijn minst discutabel of kloppen niet. Zo hoeven er helemaal geen jongen geboren te worden op een hoofdburcht, dat gebeurt ook vaak in een ander hol. Ook zegt het aantal pijpen niets over de bewoningsintensiteit van een burcht; een hoofdburcht of kraamburcht met één pijp is wel degelijk mogelijk. Ook hoofdburchten kunnen

regelmatig voor langere of kortere periodes door dassen verlaten worden. Overigens doet het er wettelijk gezien niet toe of het een bijburcht of hoofdburcht is. Als een pijp onderdeel uitmaakt van het functionele leefgebied van de das is deze beschermd door de Flora en Faunawet, middels artikel 11.

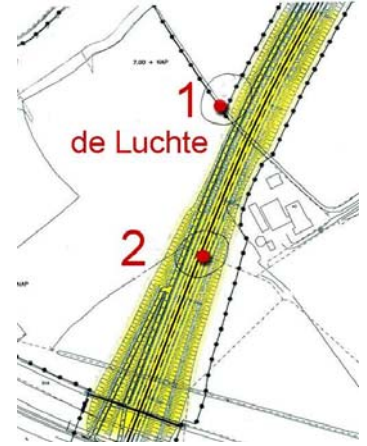
Het is duidelijk dat de provincie erop gebrand is de burcht bewust onder te waarderen omdat men meent daarmee onder de verplichte beschermingseisen uit te kunnen komen.

Inmiddels meldt een betrokken omwonende recente bewoningssporen bij burcht nr 2 (zie kaartje pag ..) op het tracé. Das&Boom gaat kijken en signaleert duidelijke bewoningssporen zoals vers nestmateriaal en een goed gebruikte wissel. Deze burcht is volgens de omwonende al zeker 2 jaar bewoond.

Op 15 februari krijgt Das&Boom weer een telefoontje van omwonenden. De voorbereidende werkzaamheden zijn gestart en een kraanmachinist, die een tijdelijk gronddepot aanlegt, rijdt daarvoor steeds op één meter afstand langs

Bij Zutphen is een nieuwe weg gepland, de rondweg N348 Zutphen-Eefde. In 2010 heeft de provincie als opdrachtgever een aanvraag voor een ontheffing van de Flora- en faunawet aangevraagd in verband met de effecten voor dassen en steenuilen in het plangebied.

Das&Boom heeft de aanvraag bestudeerd, veldonderzoek gedaan en geconcludeerd dat de bepalingen van de Flora- en faunawet hier niet worden nageleefd. Daarom heeft Das&Boom in september 2010 een handhavingverzoek ingediend bij de Dienst Regelingen van het ministerie van EL&I.

Pal naast het tracé bevindt zich een bewoonde burcht, 'de Luchte' (1). Op het tracé ligt een andere bewoonde burcht (2). Het verschil van inzicht tussen Das&Boom en de provincie spitst zich in dit stadium toe op de status van deze dassenburchten.

Definitie van een dassenburcht volgens Das&Boom

Een dassenburcht is een door een das gegraven of door een das in gebruik zijnd gangenstelsel van ondergrondse hopen of iedere andere constructie die door de das in gebruik is.

Een voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaats van dassen wordt gedefinieerd als een dassenburcht die tekenen draagt van recent gebruik door een das of een onbewoonde dassenburcht die tot maximaal vijf jaar geleden door een deskundige als bewoond is vastgesteld, indien de onbewoonde dassenburcht binnen een bestaand territorium is gelegen.

Dassen-burcht de Luchte in betere tijden

dassenburcht de Luchte (1). Das&Boom gaat er meteen naar toe en verzoekt de machinist dringend meer afstand te bewaren.

Das&Boom belt met de AID die ter plaatse in eerste instantie de verontwaardiging over deze verstoring deelt met Das&Boom.

Twee dagen later wordt de klacht van Das&Boom ter plaatse nogmaals bekeken door de AID, nu in gezelschap van de provincie Gelderland en Adviesbureau Mertens.

Inmiddels is de burcht op 10 meter afstand afgezet. Het gezelschap constateert, dat er geen dassensporen te vinden zijn bij de burcht de Luchte en dat burcht 2 “een dood lopende pijp bleek te zijn”. De conclusie is, “dat er binnen de kaders van de ontheffing gewerkt wordt”.

Ook Adviesbureau Mertens blijkt over de eigen inzichten te beschikken over de definitie van een dassenburcht. De meeste pijpen van een dassenburcht maken na ca een meter namelijk een bocht. Als je er een stok insteekt 'loopt die dus dood'.

Ook de manier waarop het al dan niet verstoren van een burcht wordt beoordeeld is interessant: Geen sporen betekent dat er geen dassen wonen of gewoond hebben en wél sporen betekent dat er blijkbaar niet verstoord is...

Hoewel de provincie meent dat de zaak hiermee is afgedaan, legt Dienst Regelingen het werk rond de dassenburcht de Luchte stil, totdat duidelijk is wat er zich rond de burcht heeft afgespeeld en hoe de overtredingen gecompenseerd kunnen worden.

Bovendien gelast Dienst Regelingen op advies van Das&Boom de provincie de afzetting rond de burcht onmiddellijk te vergroten tot 20 meter.

Dienst Regelingen laat de provincie weten de manier van werken bijzonder af te keuren en dat men hen het gebrek aan zorgvuldig werken erg kwalijk neemt.

Op 3 maart worden de dassenburcht de Luchte (1) op verzoek van Dienst Regelingen door een onafhankelijk dassenskundige bezocht.

De conclusie ten aanzien van de betwiste burcht is, *dat hij bestaat uit één ingang met een grote storthoop, die beschouwd moet worden als hoofdburcht (mogelijk kraamburcht). Er zijn geen sporen van dassen aangetroffen, omdat ze waarschijnlijk wegens een plotselinge opgetreden heftige verstoring de burcht verlaten hebben. De kans is zeer aannemelijk dat de dassen binnen een paar maanden terug zullen komen. Of er door de verstoring pasgeboren dassen zijn gesneuveld is onzeker.*

Om onduidelijke redenen wordt burcht 2 niet bekeken.

Verder wordt in de ontheffing duidelijk aangegeven dat de aanwezige dassen op het tracé niet mogen worden verjaagd, zoals de provincie in haar aanvraag aanvankelijk had aangekondigd.

Maar ook aan deze voorwaarde blijkt de provincie zich niet te gaan houden. In een dagboek 'vordering en stand van het werk, van de provincie worden op 21 februari werkzaamheden aangekondigd 'om de das te begeleiden buiten het nieuwe tracé'.

Op 7 april meldt Dienst Regelingen de provincie Gelderland, dat ze tot hun verbazing bericht hebben ontvangen, dat er een dassenraster geplaatst is langs het tracé met twee one-way poortjes. Dienst Regelingen overweegt de rasters te laten verwijderen, temeer daar het raster de dassenburcht nr 2 omsluit. Omdat dit een mogelijke kraamburcht is wordt met het inrasteren het verbod op versturende werkzaamheden gedurende de kraamtijd (de meest kwetsbare periode) overtreden.

Dienst regeling wenst onmiddellijk opheldering over deze constatering. Adviesbureau Mertens reageert dat men er vooralsnog vanuit gaat dat de burcht nummer 2 een bijburcht is...

Na enige tijd laat Dienst Regelingen Das&Boom weten, dat volgens hun juristen jurisprudentie erop wijst, dat het plaatsen van een raster met one-way poortjes opgevat kan worden als het 'tijdelijk ongeschikt maken van een plek' en dat dit gedekt wordt door de ontheffing voor het verstoren.

Op 3 juni krijgt Das&Boom een 'afhandeling handhavingsverzoek' van de Dienst regelingen na aanleiding van een verzoek op 6 september 2010. Daar wordt het aanbrengen van het raster met one-way poortjes omschreven als een vorm van 'passief verjagen'. "Zorgen dat de dieren niet op locatie aanwezig zijn en zo blootstaan aan risico's op verwondingen of erger vloeit voort uit de Zorgplicht (Flora en Faunawet) en de plicht zorgvuldig te handelen ten aanzien van een strikt beschermde soorten zoals de das".

Das&Boom ziet dat anders. Met het plaatsen van een raster met one-way poortjes worden de eventueel aanwezige dassen plotseling buitengesloten.

Als ze in de ochtendschemering terugkeren van het foerageren, kunnen ze ineens niet meer terug naar hun vertrouwde burcht. Ze zullen in paniek trachten het raster te forceren of ondergraven. Het toenemend daglicht veroorzaakt nog meer stress. Uiteindelijk zullen ze zich gedurende de dag ergens moeten verstoppen. Er bestaat een reëel risico dat ze in de loop van de dag gestoord worden en uiteindelijk weg moeten vluchten en waarschijnlijk sterven als verkeersslachtoffer.

En dan hebben we het nog niet eens over mogelijk achtergebleven jonge dassen.

'Passief verjagen'

Weer wordt er een nieuw begrip geïntroduceerd, "passief verjagen". Das&Boom hanteert in dit soort situaties, net als in Engeland, het begrip passieve of actieve *verplaatsing*. Het begrip *verplaatsing* impliceert een overgang van de ene plaats naar de andere. Er moet dus sprake zijn van een al dan niet door de initiatiefnemer ingericht alternatief voor de oorspronkelijke burcht. Het *verplaatsen* is een activiteit van de das, de toevoeging *actief* of *passief* verwijst naar de rol van de initiatiefnemer hierin. Bij een passieve verplaatsing heeft de initiatiefnemer een passieve rol, met andere woorden de das beslist wanneer hij van de ene naar de andere situatie verhuist. Hij zal dat doen als de ontmoedigingsmaatregelen op de oorspronkelijke burcht van dien aard zijn dat de das zijn toevlucht tot een alternatieve locatie. Bij een *actieve* verplaatsing heeft de initiatiefnemer een actieve rol; hij vangt de dassen en verplaatst ze naar een alternatieve locatie.

Het begrip *passief verjagen* voor een dergelijke activiteit is onduidelijk. *Verjagen* is zo wie zo een activiteit van de *initiatiefnemer* in plaats van de *das*. Het verschil tussen *actief* of *passief verjagen* is dan ook niet helder.

Bovendien slaat *verjagen* alleen op het verlaten van de burcht door de das. Het zegt niets over de bestemming

Passief verjagen is dus gewoon **wegjagen**.

Dassen worden in Nederland niet zomaar beschermd. Ze worden beschermd door de overheid omdat deze dieren geen schijn van kans zouden maken te overleven, als iedereen zijn gang maar zou gaan in dassenleefgebieden.

Het daadwerkelijk beschermen van dassen is hier echter verworden tot een schimmig woordenspel en gegoochel met definities.

Feitelijk zijn de dassen hier gewoon uit hun burcht verjaagd, tegen het uitdrukkelijk verbod in van Dienst Regelingen, waarbij onduidelijk is waar de dieren gebleven zijn.

Dat heeft niets meer te maken met 'zorgvuldig handelen'.

De provincie Gelderland laat zich hier van haar slechtste kant zien, door stelselmatig alle algemene en specifiek opgelegde beschermingsmaatregelen te omzeilen, in plaats van als overheidsorganisatie het goede voorbeeld te geven.

Als er tijdig een goed onderzoek gedaan zou zijn naar de aanwezige natuurwaarden en het verlies op een reële manier zou worden gecompenseerd, zou de dassen en alle andere betrokkenen een hoop ellende zijn bespaard, om nog maar niet te spreken van alle verspilde tijd en geld.

Stropers

Het is in deze moderne tijd haast niet meer voor te stellen dat er nog steeds lieden zijn, die het op basis van vooroordelen uit de middeleeuwen nog steeds voorzien hebben op de das. In Frankrijk worden nog steeds dassen bejaagd en uitgegraven (déterrage de blaireaux) en ook in Duitsland is de das in de meeste deelstaten maar een paar maanden beschermd. Maar ook in Nederland duiken er met enige regelmaat meldingen op van doodgeschoten, gestrikt of vergiftigde dassen.

In Duitsland is er vanuit de jagerswereld al enige tijd sprake van een hetze tegen de das om de mogelijkheden om dassen te kunnen doden nog verder te verruimen. Daarom wordt de das daar in jagerskringen afgeschilderd als een 'vraatzuchtig roofdier'. In Nederland is daar officieel geen sprake van. In een recent artikel in het blad 'de Jager' neemt bestuurslid van de KNJV Fryslân afstand van dassenvervolgning: "Binnen onze vereniging kunnen wij geen jagers als lid aanhouden die de Flora en Faunawet overtreden door dassen te doden. Net als je van beschermde vogels afblijft blijf je af van de das".

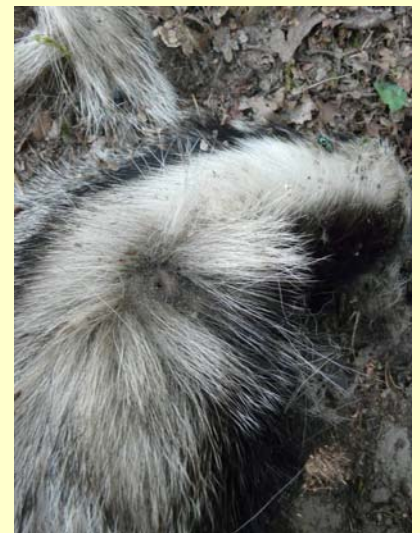
Toch gaat het zo nu en dan goed mis. In Boxmeer werd in mei een dode zogende das aangetroffen op de burcht. Het dier was doodgeschoten met een kaliber kogel dat normaliter voor reeën gebruikt wordt. Bij de speelboom was de dode das in zijn hol gestapt. Een week later wordt er op de zelfde burcht weer een doodgeschoten das gevonden. Bovendien was er slachtafval op de burcht gegooid.

Ook uit Friesland komen alarmerende berichten. Met name uit zuidoost Friesland komen veel meldingen van verstoorde dassenburchten (strikken, honden op de burcht, dichtgegooide pijpen). Ook het doorschieten van roofvogelnesten is daar aan de orde van de dag. Vorig jaar werd in Opsterland een jager betrapt toen hij een strik bij een dassenburcht plaatste. Zijn jachtakte is voor twee jaar ingetrokken, maar het milieuteam heeft de man dit jaar alweer verscheidene keren in de buurt van een dassenburcht gespot.

Ook op jachtfora ('jachtforum') is te lezen hoe er soms over de das gedacht wordt:

"In Drenthe waar ik jaag, komt de das echter weer zeer algemeen voor, en doet daar niet veel goeds! Alles wat lange tanden heeft en kromme snavels, brengt je niets in het jachtveld, dat haalt alleen maar".

Gelukkig krijgt zo iemand op dit forum ook forse kritiek van collega's: *"Het is een schitterend dier, dat de waardering van elke jager verdient. Een verrijking van de biotoop".*

Schotwond. Foto: Friso Derikx van de Dassenwerkgroep Brabant

Het is belangrijk ogen en oren open te houden en deze misstanden zoveel mogelijk te melden bij de politie en de AID en terreinbeherende organisaties zoals Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten.

Dassen in het nieuws

Dassen in het Nieuws

Dassen willen terug naar landgoed Rhederhof

15 juli 2011, Gelderse Milieufederatie:

De dassen op landgoed Rhederhof willen naar hun oorspronkelijke leefgebied terug. Dat blijkt uit deskundig onderzoek dat onlangs is uitgevoerd op verzoek van de Stichting Behoud Historische Landgoederen Oostelijke Veluwezoom. Tien jaar geleden is er een hekwerk geplaatst dat maximaal vijf jaar zou blijven staan. Sindsdien doen de dassen pogingen om het oorspronkelijke leefgebied weer in te nemen.

Om de tijdelijke huisvesting van asielzoekers mogelijk te maken werd tien jaar geleden het terrein, dat toen onderdeel was van het leefgebied van dassen, afgesloten met een hekwerk. Het asielzoekerscentrum is inmiddels geruime tijd gesloten, maar grondeigenaar Portaal/Kuiper en de gemeente Rheden weigeren het hekwerk te verwijderen. Ook hebben ze het leefgebied nog steeds niet hersteld in de oude situatie. Recente inventarisaties door onder meer oud medewerkers van Staatsbosbeheer, Vereniging Natuurmonumenten en het Ministerie van LNV geven aan dat de dassen op en rond Rhederhof nog steeds actief zijn. De dieren blijken pogingen te doen om het oorspronkelijke leefgebied weer in te nemen. Ook zijn nabij het hekwerk sporen aangetroffen van het edelhert. Deze conclusies staan haaks op de bevindingen van Portaal/Kuiper die onder meer meent dat de activiteit van de dassen is afgenomen.

Bouwplannen

Portaal/Kuiper wil huizen bouwen op het landgoed midden in het dassenleefgebied en ook op de meest kwetsbare overgangszone, namelijk nabij de bosrand met een historische wildwal. Tegenstanders van de bouwplannen vinden dat het landgoed hersteld moet worden en dat de dassen weer vrije toegang moeten krijgen. Bovendien zijn door de recente ontwikkelingen in de woningbouwmarkt en het feit dat elders in Rheden al wordt gebouwd, de huizen helemaal niet nodig. Landgoed Rhederhof ligt in het Nationaal Landschap Veluwe en vormt onderdeel van de landgoederenzone op de Veluwezoom. Volgens diverse natuur- en milieuorganisaties zijn de bouwplannen funest voor natuur en landschap. De gemeente Rheden is op de hoogte van de bevindingen uit het rapport.

Weer een zeldzame das overreden

Geplaats door [redactieroderjernaal](#) op 24/05, 15:11 uur.

Regio - Dag Aaldrik, op twitter plaats je een bericht dat er een das is doodgereden op de Oosterwoldseweg bij Veenhuizen. Al de tweede binnen een maand.

Zijn dassen zeldzaam in dit gebied?

„De das is in de Kop van Drenthe nog steeds een zeldzaam dier. In 2005 was er in de regio één bewoonde burcht bekend. Nu zijn er een stuk of acht waar ook jongen worden geboren. Er zijn wel meer burchten, maar daar zit slechts een das. Nederland is samen met Polen nog steeds een van de dunst bevolkte dassengebied van Europa.

”Hoe ontwikkelt de groep zich?

"De laatste jaren gaat het weer goed met de das. Lange tijd (vanaf de jaren zestig) was de das nagenoeg afwezig in de Kop van Drenthe. Vanuit Friesland, waar in de jaren 80 dassen zijn uitgezet en uit het Hart van Drenthe, kom en de dassen deze kant op. Ze zoeken naar nieuwe (of beter oude) bewoningsplaatsen. Uit oude gegevens blijkt dat er voor 1960 meer dan dertig grote dassenburchten in de Kop van Drenthe waren."

Waarom ben je verbaasd, begrijp me niet verkeerd, maar er wordt toch wel vaker een dier in het verkeer doodgereden?

„Ik ben niet verbaasd, maar teleurgesteld. Vaak kan een aanrijding met dieren voorkomen worden door 's avonds wat minder hard te rijden. Maar eerder het omgekeerde is het geval, hoe minder verkeer er op de weg is, hoe harder we gaan rijden. Met vaak fatale afloop voor veel nachttactieve dieren zoals de das."

Of ben je verbaasd dat het juist (weer) op de Oosterwoldseweg gebeurt?

"Nee, niet verbaasd. Ik vind het vervelend dat wij in de jaren zestig door steeds uitbreidende bebouwing en infrastructuur die das uit ons landschap hebben gejaagd. Nu komen ze op eigen houtje terug, bezetten ze plekken die decennia geleden ook al bewoond waren en weer krijgen ze te maken met onze enorme invloed op de natuurlijke leefomgeving. Op veel andere plaatsen in de provincie zijn speciale rasters geplaatst. In de Kop van Drenthe is daar nooit aanleiding voor geweest, want er zaten toch geen dassen. Maar je ziet, dat op plekken waar dat wel gedaan is, het heel goed werkt."

Welke andere dieren zijn regelmatig verkeerslachtoffer?

"Kerkuil, steenmarter, bunzing, haas, wilde eend en natuurlijk heel veel egels."

Hoe groot is de habitat van de das?

"Een territorium van een dassenfamilie verschilt nogal. Van enkele tot enkele tientallen vierkante kilometers. Dit is heel erg afhankelijk van de voedselsituatie. Het zijn op zich opportunisten, dus ze eten van alles, van kevers tot mais en bessen. Maar het liefst eten ze regenwormen. Ze verplaatsen zich soms ver om voedsel te zoeken. Vooral in de tijd dat er jongen zijn is het natuurlijk erg vervelend als er een vrouwtjes das wordt doodgereden. Dat betekent niet alleen dat de moeder dood is, maar de nu nog kleine jongen het waarschijnlijk ook niet redden. Vandaar ook mijn berichtje op Twitter dat het 'gelukkig' een niet-zogend vrouwtje was. Blijft natuurlijk jammer, want het is zo'n prachtig beest om te zien."

Wat kunnen we doen om de das -en andere dieren-, een veiliger plek te geven?

"Voor de das en veel andere gebieden is het allerbelangrijkste dat er goede verbindingen zijn. Zowel in het landschap zelf door middel van houtsingels, bosstroken etcetera. En door goede oversteekplaatsen met geleidingsrasters onder de weg door te maken."

Heb je daar ideeën over?

Daar heb ik wel ideeën over. Provincie en gemeenten doen ook hun best om daar in te faciliteren. We hebben met een aantal mensen van de Dassenwerkgroep Drenthe op verzoek van de provincie een knelpuntenlijstje gemaakt. De Oosterwoldse weg staat hoog op die lijst!"

“

Leeuwarder Courant, 25 april 2011

Friezen doden naast buizerds nu ook dassen

JANTJEN DE BOER

LEEUWARDEN – In natuurgebied De Mersken bij Ureterp zijn de afgelopen weken 35 buizerdnesten vernield. Ook dassen worden verstoord.

Dat dassen nu ook worden gedood is relatief nieuw, zegt Michel Pol van het milieuteam van de Friese politie. Het lijkt erop dat boeren en jagers het op de dieren hebben gemunt.

In Ooststellingwerf vond een opsporingsambtenaar een paar weken geleden een dode das in een uitgegraven burcht. In De Mersken zijn daarnaast twee vos-

senburchten verstoord waarin voorheen ook dassen leefden.

Vorig jaar werd in Opsterland een jager betrapt toen hij een strik bij een dassenburcht plaatste. Zijn jachtakte is voor twee jaar ingetrokken, maar het milieuteam heeft de man dit jaar alweer verscheidene keren in de buurt van een dassenburcht gespot.

Tegenstanders van het dier zeggen dat dassen maïs, jonge konijnen en jonge hazen eten, maar de dieren hebben ook vruchten, noten, regenwormen en insectenlarven op hun menu staan. Op grond van de Faunawet mogen ze niet worden gedood en verstoord.

De vernieling van de 35 buizerdnesten in De Mersken is een triest record, stelt Michel Pol. Tot een hoogte van 15 meter zijn de nesten met stokken uit bomen gestoten.

Friesland telt deze lente veel buizerdnesten omdat het een goed muizenjaar is, zegt Pol. „De vogels zijn vet en hebben een hoge eierproductie."

Nergens in Nederland worden zoveel roofvogels gedood en verstoord als in Friesland. In 2010 constateerde de politie dat er 50 buizerdnesten waren vernield. In totaal werden toen 77 kapot gemaakte roofvogelnesten gevonden.

Dassenburchtslopers gepakt Wapserveen

Telegraaf, ma 14 mrt 2011

De crossers die vorige week over een Drentse dassenburcht reden, zijn opgepakt. Het gaat om een aantal tieners die met brommers, een quad en een crossmotor over de burcht reden.

De jongens zeggen spijt te hebben en niet te weten dat hun springschans een dassenburcht was, meldt RTV Drenthe. Ze zijn doorgestuurd naar Bureau Halt, wat hoogstwaarschijnlijk betekent dat de crossers een taakstraf krijgen.

De burcht is een van de grootste van Nederland.

Normaalgesproken wonen er acht volwassen dassen, die op dit moment ook jongen hebben. De schade die de drie jeugdige motorcrossers hebben aangericht aan de dassenburcht nabij het Drentse Wapserveen is gelukkig gering gebleken. Die bleef beperkt tot bandensporen aan de bovenkant. Verder is de verblijfplaats van de dassen intact. Dat heeft de provincie Drenthe maandag bekendgemaakt.

Toch zal Natuurmonumenten de komende tijd monitoren hoe groot de verstoring in de dassenburcht is geweest. De dassen hebben waarschijnlijk jongen die in januari of februari zijn geboren. Stress kan in de eerste kritische maanden na de geboorte fataal zijn voor dassen.

